

'Onze kracht zit in procesbenadering'

Van Aarsen 60 jaar actief op (inter)nationale mengvoedermarkt

In 1949 werd machinefabriek Van Aarsen in Panheel opgericht. Een initiatief van de drie gebroeders Van Aarsen. Gezamenlijk brachten zij de eerste Van Aarsen hamermolen op de markt. De molen vond zijn weg naar vele landen. Tegenwoordig ligt het accent op het realiseren van projecten. „Onze kracht zit in de procesbenadering”, aldus Harold Schroijen.

Techniek

[Jacqueline Wijbenga]

Met precisie baant de laserstraal zich een weg door de ruim anderhalve centimeter dikke plaat staal. Boven de plaat verraad alleen het rood oplichtende puntje de aanwezigheid en de kracht van de laserstraal. Eronder dansen de vonken die het spoor volgen dat wordt getrokken. Het patroon is vooraf opgegeven en de computer waakt over het zorgvuldig verloop. Langzaam maar zeker tekent zich in de plaat één van de onderdelen af van

een hamermolen. De laserrobot waarover machinefabriek Van Aarsen beschikt, was eind september een van de pronkstukken van de open dag ter gelegenheid van het 60-jarig bestaan van het bedrijf. „We hebben de laserrobot nu ongeveer een jaar in huis en staan nog altijd versteld van de nieuwe mogelijkheden die deze machine ons biedt”, vertelt Harold Schroijen, hoofd sales support bij de machinefabrikant in Panheel.

In eigen hand

De laserrobot heeft een centrale plaats in het productieproces van de verschillende machines voor de diervoederindustrie, houtverwerking, recycling- en biobrandstoffenmarkt. „Wij maken alle machines zelf, van idee en engineering tot onderdelen en assemblage. Bijna alles wordt hier in Panheel gedaan. We denken machines uit met behulp van de computer, maar de basis ervan is een staalplaat die varieert in dikte, afhanke-

Doordat de laserrobot zijn intrede deed, is de werkmethode van een aantal afdelingen veranderd, maar handwerk blijft nodig.

>> 'Onze kracht zit in procesbenadering'

Van Aarsen maakt alle machines zelf, van idee en engineering tot onderdelen en assemblage.

lijk van de toepassing." Doordat de laserrobot zijn intrede deed, is de werkmethode van een aantal afdelingen veranderd. Nadat de verschillende plaatdelen waren uitgesneden, moesten deze veelal nog worden nabewerkt. „De snijranden waren vaak niet mooi glad, waardoor we die extra handeling nodig hadden. Dat is nu niet meer nodig. De snijranden die door de laser worden gemaakt, zijn zo mooi en glad, daarmee kun je direct aan de slag." Niet alleen voor de productieafdelingen is daarmee het werk veranderd, ook voor de ontwerpers van machines opent de laserrobot nieuw perspectief. „Voorheen moest je bijvoorbeeld verschillende plaatdelen uitsnijden en weer aan elkaar lassen om de gewenste vorm te krijgen. Nu kun je soms iets als één geheel uitsnijden en de laser zetlijnen laten aanbrengen op de plaats waar normaal een lasnaad zou

zitten. Deze zetlijnen worden bij de zetbank gebruikt om de gewenste vorm te buigen. Deze handelingen worden al in het ontwerp meegenomen", licht Schroyen toe.

Ontwerp

Engineer Frank Verscheijden legt achter zijn beeldscherm de laatste hand aan het ontwerp van een bulkverladingsrobot voor een Nederlandse diervoederfabrikant. Met een eenvoudige beweging van zijn hand over de joystick laat hij de machine op het beeldscherm draaien om zo vanuit alle hoeken de verschillende onderdelen goed te bestuderen. Vanuit dit driedimensionale beeld worden tweedimensionale tekeningen gemaakt voor de laserrobot en het eventuele handwerk dat nog aan een machine moet worden verricht. Elk detail van de tekening kan haarscherp

in beeld worden gebracht, tot en met de laatste bout aan toe.

Procesaanpak

Volgens Schroyen onderscheidt Van Aarsen zich met name door de procesmatige aanpak. „Wij proberen zoveel mogelijk met de klant een oplossing te vinden voor een procesvraagstuk. Een machine maken, met alle respect, dat is een kunst die veel fabrikanten beheersen. Waar het om gaat, is het vinden van de juiste aanpak voor de vraag die een klant heeft. Dat zit vaak niet in één machine, maar in een proces als geheel."

Van Aarsen is groot in het leveren van turn key-projecten, met name in het buitenland. De basis voor het succes in het buitenland werd al gelegd in de eerste jaren na de oprichting van het bedrijf, aldus Schroyen. „Van Aarsen is van oudsher een familiebedrijf. Vader Van Aarsen was molenaar op de watermolen hier in Panheel. De drie zoons zetten het bedrijf voort, maar brachten ieder een eigen expertise in. De een had hart voor het molenaarsvak, de ander was een techneut en de derde bracht de commerciële inslag mee. Gedrieën legden zij de basis voor wat nu Van Aarsen machinefabriek is."

Basis

Nadat de gebroeders Van Aarsen het molenbedrijf van hun vader hadden overgenomen, kwam al snel de behoefte de productie op te voeren. „Met drie molens kort achter elkaar aan het riviertje was het hard werken om voldoende water door het rad te krijgen om de molen aan te drijven. Een zelfgebouwd turbinewiel bracht uitkomst." Om niet meer afhankelijk te zijn van waterkracht bedacht Piet van Aarsen, de technische man, een hamermolen. Die bood ook uitkomst bij groter stroomverbruik.

Het smeedijzeren binnenwerk liet Van Aarsen maken door de smid in het naburige dorp, de houten omkasting maakte hij zelf en de aandrijfmotor bestelde hij bij een leverancier. Eenmaal geïnstalleerd in de ouderlijke molen, bleek de vinding een belangrijke bijdra-

ge te leveren aan het verhogen van de productie. „Dat nieuws bleef niet onopgemerkt bij andere molenaars. Al snel kwamen er orders voor de Van Aarsen hamermolens en liep de productie op tot één molen per week. Dat was net genoeg tijd voor de smid om de hamermolonderdelen te maken en voor Van Aarsen om het geheel te monteren.“ Een van de eerste modellen van deze hamermolen is nog altijd in het bezit van de machinefabriek.

Internationaal

De eerste hamermolens vonden hun weg niet alleen in de Nederlandse molens, ook molenaars uit de buurlanden België en Duitsland toonden al in die beginperiode belangstelling. „Je kunt zeggen dat ons bedrijf vanaf het eerste uur een

internationale oriëntatie had, al is dat ook niet zo heel moeilijk als beide buurlanden op minder dan een half uur rijden liggen.“ Het bleef echter niet bij export op korte afstand. Eind jaren vijftig, begin jaren zestig werden de eerste hamermolens geëxporteerd naar het Midden-Oosten en Libanon. In die tijd geen voor de hand liggende handelspartners. „Die relaties kwamen voort uit de netwerken van de gebroeders Van Aarsen“, vertelt Schroijsen.

In de 60-er jaren was al sprake van echte buitenlandse projecten. „Dat waren met recht projecten. Het bedrijf leverde complete installaties, maar voordat die verscheept werden, bouwden we ze hier in het bedrijf in Panheel helemaal op. Alles werd nagelopen en uitgeprobeerd om er zeker van te zijn

dat het werkte. Vervolgens ging de installatie weer uit elkaar en op transport. Het hele installatieteam ging mee naar het land van bestemming, om ter plaatste er zeker van te zijn dat de machines volgens specificatie werden opgebouwd en afgeleverd.“ Het succes van Van Aarsen in het Midden-Oosten leidde tot meer en meer internationale projecten. „Het liep als een tierelier en dat zorgde voor een forse groei van de onderneming.“ In de hoogtijdagen telde Van Aarsen 300 man personeel om alle orders tijdig te vervaardigen.

Vandaag de dag beschikt het machinebedrijf over 160 mensen in Panheel en nog eens 50 bij het zusterbedrijf in Slowakije. Minder dan in de hoogtijdagen, maar dat wil niet zeggen dat de zaken minder goed gaan. „Zeker niet,

De laserrobot heeft een centrale plaats in het productieproces van de verschillende machines.

>> 'Onze kracht zit in procesbenadering'

met name door de voortschrijding van de techniek kunnen we meer doen met minder mensen. Neem alleen al het opbouwen en afbreken van een installatie voor transport. Dat is niet meer nodig en ook gaat niet meer een heel installatieteam naar de bestemming. We sturen nu één man die toezicht houdt op een lokaal installatieteam dat de opbouw realiseert."

Lijn of machine

Lang had Van Aarsen bijna het alleenrecht voor levering van diervoederapparatuur in het Midden-Oosten en later ook in een aantal Aziatische landen. En nog steeds zijn het belangrijke markten voor het Limburgse bedrijf, vanwege de opgebouwde reputatie. „Maar inmiddels zijn natuurlijk ook andere machinefabrikanten in die landen actief“, constateert Schroyen. „De wereld is evenwichtiger verdeeld over de diverse

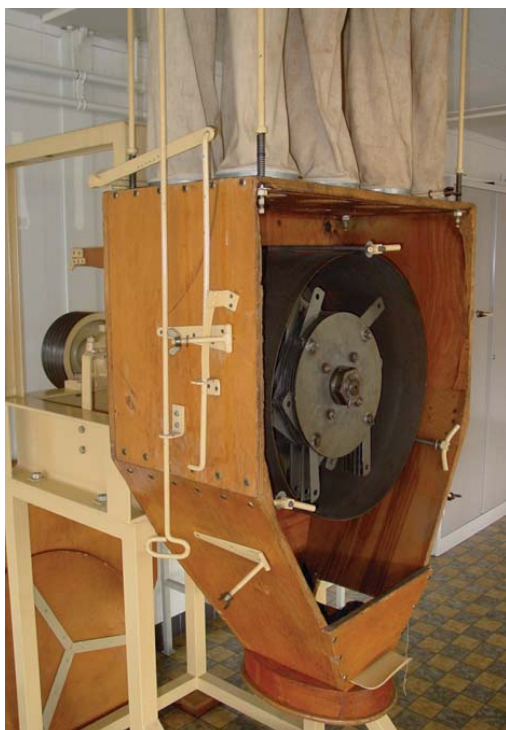
marktpartijen. We leveren nu apparatuur in 84 verschillende landen.“ In het buitenland worden vooral totale projecten gerealiseerd, in Nederland betreft het als regel machines of een machinelijn. „Hier wordt weinig nieuw gebouwd. Het betreft vaak vervangingsinvesteringen of het optimaliseren van een productielijn. Daarin verschilt Nederland duidelijk van het buitenland.“ Toch moet ook in het thuisland meer worden gekeken naar een totaaloplossing, vindt Schroyen. „Als bijvoorbeeld een hamermolen versleten is, bestellen ze een nieuwe, maar die biedt meer mogelijkheden dan de machine die dertig jaar geleden werd gekocht. Zo'n nieuwe molen kun je niet los zien van de rest van het proces vinden wij, dus gaan we in zo'n situatie in gesprek met de klant om te kijken wat voor hun de beste oplossing is.“

Vernieuwingen

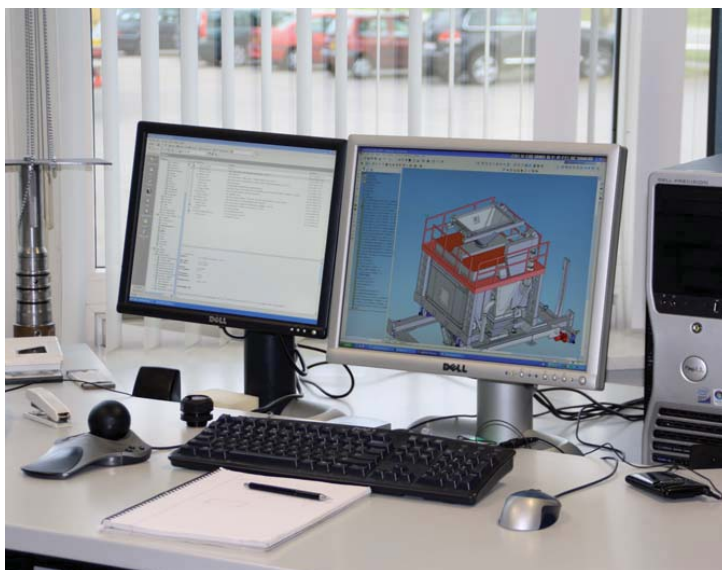
Oplossingen bedenkt Van Aarsen inmiddels niet meer uitsluitend voor de diervoedermarkt, al is dat nog steeds wel de belangrijkste markt. „Zo'n 90 procent van onze machines is bestemd voor de diervoederindustrie. Daarnaast leveren

we ook aan de visvoeder- en huisdiervoederproductie, houtverwerkingsindustrie, biobrandstoffen en sinds enkele jaren maken we ook machines voor de bandenrecycling. Veelal zijn het machines waarover we al veel kennis in huis hebben omdat we ze al maken voor de diervoederindustrie, maar aanpassen voor andere toepassingen en werkgebieden.“

Die aanpassingen worden uitgedacht door de afdeling Research & Development. „Die is ook voortdurend op zoek naar verbeteringen van bestaande machines en oplossingen voor problemen waarmee de diervoederindustrie vandaag de dag wordt geconfronteerd.“ Dit zien we bijvoorbeeld terugkomen in de feed mill automatisering als ook in de ontwikkeling van het nieuwe type hamermolen die minder energie verbruikt en waarvan het gebruiksgemak is verbeterd. „Zo'n machine geeft aan waarom onze thuismarkt voor ons van groot belang is. In Europa worden de vernieuwingen en innovaties gevraagd, uitgedacht en getest. Met de kennis die we hier opbouwen kunnen we ons werkgebied verbreden en vernieuwen.“ ■

Om niet meer afhankelijk te zijn van waterkracht bedacht Piet van Aarsen een hamermolen.

Op de computer wordt de laatste hand gelegd aan het ontwerp van een bulkverladingsrobot.

